
Kunsteducatie, één
gerecht, honderd
recepten...

WAT?

definitie kunsteducatie

- ‘Elk educatief proces waarbij kunst hetzij als onderwerp hetzij als middel wordt ingezet...’
(www.cultuurnetwerk.nl)

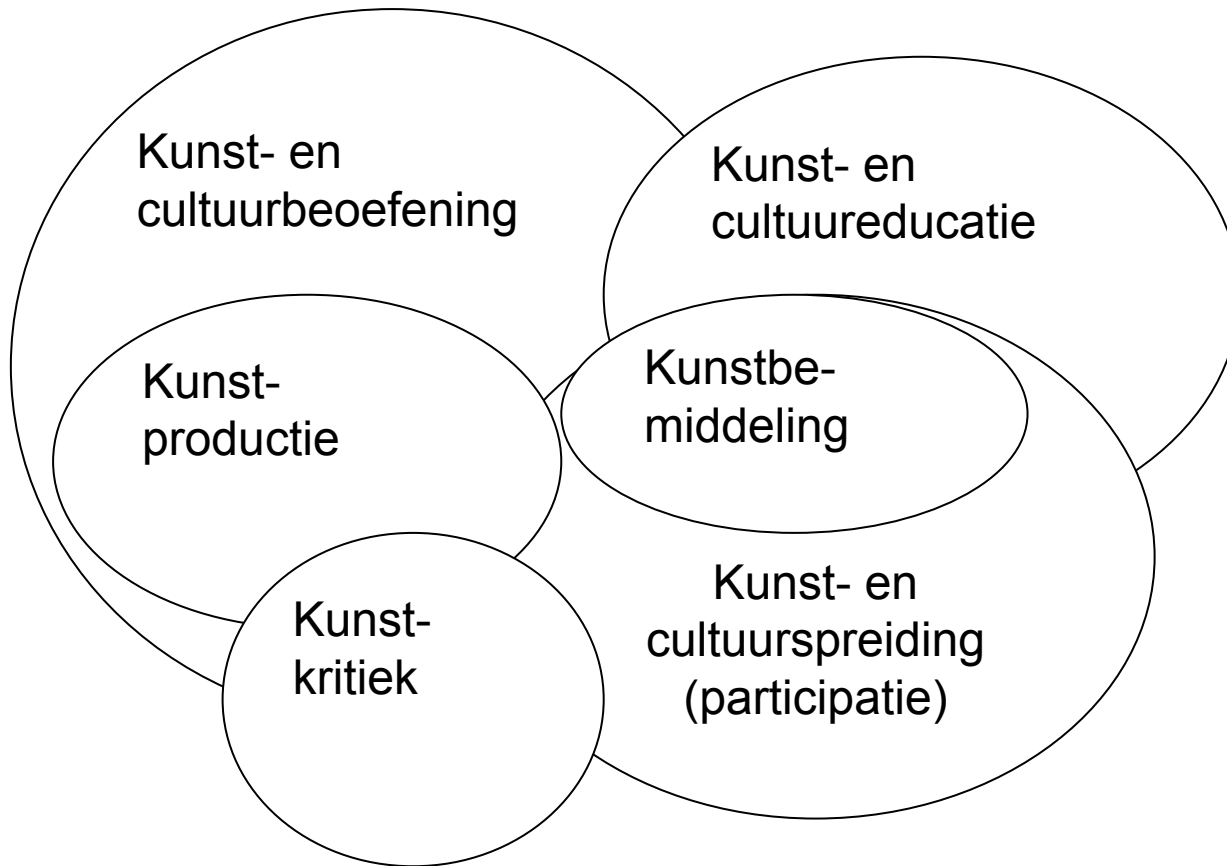
WAAR?

de plek / de actor

- de kunsten
- formele educatie
- niet-formele educatie
- informele contexten

WAAROM?

het perspectief / de opdracht

WAARVOOR?

de doelenoriëntatie

	KUNSTGERICHT kunst als doel 'kunsteducatie'	PERSOONSGERICHT kunst als middel 'kunstzinnige vorming' 'muzische vorming'	MAATSCHAPPELIJK GERICHT kunst als middel 'sociaal-artistiek'
KENNIS	Kunst leren kennen	Via kunstzinnige middelen jezelf, anderen, de wereld leren kennen	Via kunst maatschappelijke groepen, systemen, culturen leren kennen
ATTITUDES	Kunst leren appreciëren	Via kunstzinnige middelen jezelf, anderen, de wereld leren appreciëren	Via kunst maatschappelijke groepen, systemen, culturen leren appreciëren
VAARDIG- HEDEN	○ Kunst leren opzoeken ○ Kunst leren maken (artistieke creativiteit)	Via kunst je eigen creativiteit ontwikkelen (persoonlijke creativiteit)	Via kunst maatschappelijke situaties proberen te beïnvloeden

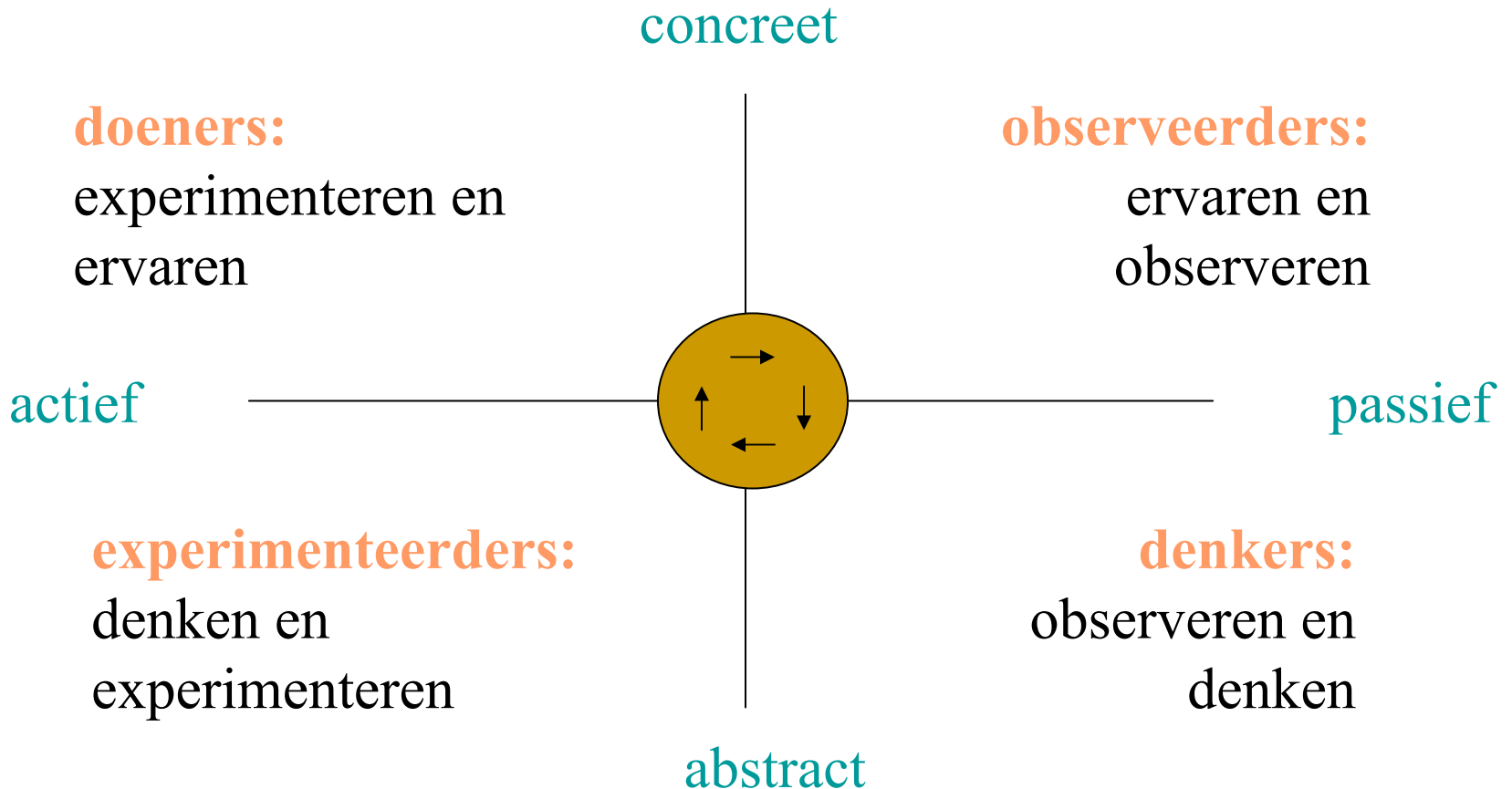
HOE?

de leerstrategie

- **Actief:** al doende ervaren
- **Receptief:** kijken en luisteren
- **Reflectief:** nadenken, beschouwen
- **Productief:** makend experimenteren
- **Combinaties**

HOE?

Leerstijlen (D. Kolb)

HISTORIEK

leertradities in de kunsteducatie

De **'workshop-traditie'**: in groep,
vertrekkend vanuit creativiteit,
procesgericht, niet-formeel, zonder
selectie of auditie

De **'meester-leerling'-traditie'**: individueel,
vertrekkend vanuit techniek,
productgericht, geformaliseerd, met
selectie of auditie

WIE? Leraars in de kunsteducatie

- gelooft in ‘accumulatief’
leren
- werkt graag stapsgewijs
  - werkt graag veilig
- rekent op zelfsturing van
de leerlingen/groep
- probeert veel te belonen
  - geeft veel inzicht en
schematiseert

- gelooft in ‘traumatisch’
leren
- werkt graag met sprongen
- werkt graag met uitdaging
- stuurt zélf, vraagt overgave
  - probeert veel te
confronteren
- gaat af op eigen intuïtie

CONCLUSIES?

- 1. Er is niet één juiste weg. Niet uniformiseren a.u.b.
- 2. Verschillen zijn nodig en nuttig: verschillende doelgroepen vragen verschillende leersituaties.
- 3. Er is complementariteit mogelijk en elke kans voor samenwerking moet gegrepen worden.

Info:

- www.cultuurnetwerk.nl
- www.kunsteducatie.be (fok federatie organisaties kunsteducatie)
- www.wisper.be

LITERATUUR

- De Braekeleer J., Kunsteducatie in deeltijds kunstonderwijs, amateurkunsten, en sociaal-cultureel werk, verschillen en complementariteiten, Vlaams Centrum voor Amateurkunsten, a - m a g a z i n e - J a a r g a n g 4 - N u m m e r 4 - s e p t e m b e r 2003
- Elias, W. (1999). Stromingen in de theorie van de kunsteducatie. In G. Pas En waarover spreekt het kunstwerk? (pp.34-47). Brussel: Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap, departement Welzijn, Volksgezondheid en Cultuur.
- Kolb, D.A. (1984). Experiential learning – experience as the source of learning and development. Prentice Hall: Englewood Cliffs (NJ).
- Nagel I., Ganzeboom H. en Haanstra F., Cultuurdeelname in de levensloop: de invloed van ouders, school en buitenschoolse kunsteducatie, Utrecht LOKV Katernen Kunsteducatie, 1996